

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/71/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120204612
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120204612.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: G. Š., U.. XX.X.XXXX, R. G. XB, XXX XX E., právne zastúpený JUDr. Ladislav Riedl, advokát, so sídlom Slovenská 46, 080 01 Prešov proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803právne zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, o primerané finančné zadostučinenie 1.000 eur takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 700 eur, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 16.4.2020 domáhal od žalovaného zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.000 eur. Žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 32 Cr 1/2017 rozsudkom zo dňa 28.9.2018 bol úspešný v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorým bol zaviazaný na zaplataenie sumy 1.508,75 eur s prísl.. Ako spotrebiteľ si uplatnil satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv, proti čomu sa musel brániť podaním pôvodnej žaloby. Primerané zadostučinenie má naplniť požiadavku účinného, sankčného, odradzujúceho prostriedku ochrany, aby sa dodávateľ už nedopúšťal recidívy, ale má mať aj funkciu relutárnu. Žalovanú sumu odvodil ako spravodlivú z okolností prípadu pôvodného konania a ustálil ju na 1.000 eur.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Vyslovil názor o absencii dôvodu a výšky zadostučinenia. Uviedol, že neexistuje žiaden dôvod na priznanie žalovanej sumy s tým, že porušenie spotrebiteľských práv v pôvodnom konaní uplatňované nebolo. Žalobu považoval za účelovú a dôvodil, že žalovaný doposiaľ neuhradil finančné prostriedky. Výšku žalovaného finančného zadostučinenia považoval za účelovú a tvrdil, že žalobca ani nepreukázal, že by bol spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie spotrebiteľských práv na súde. Navrhol žalobu zamietnuť a žiadal priznať trovy konania v rozsahu 100 %.

3. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len Cs.p.) súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

4. Podľa § 219 ods. 3 C.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie všetkými dôkaznými prostriedkami, ktoré súdu predložili alebo označili účastníci konania. Dokazovanie vykonal žalobou, rozhodnutiami všeobecných súdov označených stranami, vyjadrením žalovaného, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

6. Dňa 28.9.2018 tunajší súd vyhlásil rozsudok č. k. 32 Cr 1/2017-66, ktorým zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž sp. zn. SRSAspA 01439/17 zo dňa 10.8.2017 a žalobcovi priznal oproti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 8.8.2019 po potvrdení prvoinštančného rozsudku odvolacím súdom, konkrétne rozsudkom č. k. 8 CoR 1/2018-102 zo dňa 15.7.2019.

7. Z obsahu a odôvodnenia vyššie uvedených rozhodnutí vyplýva, že dňa 10.8.2017 Stály rozhodcovský súd zriadený pri Asociácii pre Arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava vydal pod sp. zn. SRSAspA 01439/17 rozsudok, ktorým uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 1.508,75 eur, úrok z omeškania v sume 415,40 eur a úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 1.501,25 eur od 20.12.2016 do zaplataenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

8. Na základe zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

9. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

10. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

11. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

13. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

16. Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

17. Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 4 písm. r) za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

19. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní spotrebiteľská rozhodcovská zmluva je dohoda medzi dodávateľom a spotrebiteľom o tom, že spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú zo spotrebiteľskej zmluvy alebo s touto spotrebiteľskou zmluvou súvisia, rozhodne v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní určený stály rozhodcovský súd zapísaný v zozname podľa § 18 a určený v tejto spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov zmluvných strán.

21. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 335/2014 Z. z. spotrebiteľská rozhodcovská zmluva musí byť písomná, obsahovo a formálne oddelená od spotrebiteľskej zmluvy a nesmie obsahovať dojednania, ktoré nesúvisia so spotrebiteľským rozhodcovským konaním. Písomná forma spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy je zachovaná aj vtedy, ak bola uzavretá elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie jej obsahu a identifikáciu zmluvných strán, ktoré spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu uzavreli.

22. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z. z. možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákomom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

23. V prejednávanej prípadе však možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu platbe na základe nulitného rozhodnutia a teda k strate finančných prostriedkov. Pri finančných službách je odopreté plnenie veriteľovi na základe jeho žaloby výlučne z dôvodu, že sa vyžaduje bez platného právneho dôvodu (nedostatok zmluvnej náležitosti) alebo ide o nekalú obchodnú prax, príp. neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z uvedeného teda nepochybne vyplýva, že žalovaný zneužil svoje postavenie tým, že na základe rozhodcovskej zmluvy, ktorá nebola dojednaná individuálne vydal vyššie uvedený rozhodcovský rozsudok, na základe ktorého mal spotrebiteľ plniť 1.508,75 eur s prísl., ktorý však bol všeobecným súdom právoplatne zrušený.

24. Žalobca musel aktívne uplatňovať svoje práva podaním žaloby a súd v prejednávanej veci s prihliadnutím na vyššie uvedené dospieva k záveru, že výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa môže, ale aj nemusí, zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila.

25. Pri výklade § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. treba akcentovať, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že ak porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu (Bez toho, aby ujma nastala alebo čo len hrozila. Postačuje spôsobilosť porušenia práva alebo povinnosti viesť k ujme spotrebiteľa.), tak základ nároku na finančné zadostučinenie je daný (arg. „má právo“). Ani analogicky nemožno aplikovať § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka (Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.), keďže zákon č. 250/2007 Z. z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadostučinenie za porušenie spotrebiteľského práva spôsobom, ktorý môže privodiť ujmu spotrebiteľovi je potrebná určitá intenzita.

26. Spôsobom vyššie uvedeným určenú výšku peňažného zadostučinenia súd považuje za primeranú a dodávateľ má jednoduchú možnosť jej plateniu, prípadne aj iným zodpovednostným následkom sa v iných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikat' v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi SR.

27. Súd prvej inštancie konštatuje, že žalovaný vyvolal u žalobkyne stav právnej neistoty, ktorý mohla/musela riešiť podanou žalobou.

28. Súd prvej inštancie ďalej dôvodí, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak (hoci aj minoritne) funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

29. Bol to v tomto konaní žalovaný (v kontraktačnom procese veriteľ), kto porušil spotrebiteľské práva, preto musí znášať aj riziko žalobného efektu, všetko vo svetle toho faktu, že je to žalobca, kto je pri iniciácii sporu tzv. dominus litis. Úspešnosť žalobkyne v spore o zrušenie rozhodcovského rozsudku nebola sporná, teda došlo k naplneniu hypotézy právnej normy viazanej na inštitút primeraného zadosťučinenia.

30. Na výšku priznaného finančného zadosťučinenia mala vplyv aj skutočnosť, že žalobca si nesplnil povinnosť a nevrátil žalovanému sumu poskytnutého úveru, pričom žalobca toto tvrdenie žalovaného nepoprel.

31. Súd preto považoval, ako je uvedené vyššie, za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 700 eur a to s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobkyne ako spotrebiteľa, ktoré nemusí byť v rovnakej numerickej vyjadrenej výške, ako ujma, ktorá hrozila. Súd preto, viazaný názorom odvolacieho súdu, priznal žalobkyni reflektujúcu zásadu primeranosti a spravodlivosti primerané zadosťučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv vo výške, ktorá spĺňa vlastnosť primeranosti.

32. Nemožno opomenúť ani rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 3Co/53/2016 zo dňa 4.10.2016, z ktorého odôvodnenia vyplýva, že minimálna výška primeraného finančného zadosťučinenia na to, aby bola odradzujúca pre dodávateľa by mala byť nad 50% sumy, o ktorú by chcel potenciálne dodávateľ spotrebiteľa pripraviť. V predmetnom konaní priznaná suma nepredstavuje ani vyššie uvedených 50 %, preto mal súd sumu 700 eur predstavujúcu primerané finančné zadosťučinenie za primeranú. Intenzita zásahu do práva žalobkyne je teda rádovo väčšia, ako priznaná výška finančného zadosťučinenia.

33. Súd prvej inštancie akcentuje aj fakt, že účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odradenie dodávateľa od takýchto praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu, preto žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

34. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

35. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

36. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Pre výpočet trov právneho zastúpenia sa bude vychádzať z výšky priznanej sumy, pretože žalobca bol úspešný v základe nároku, ktorého výška záležala na posúdení súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa

jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.